

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z PRZYRODY

KLASA 4 SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Podręcznik: „NOWE Poznajemy przyrodę. Szkoła podstawowa. Klasa 4”

Wydawnictwo: WSiP • Wydanie: 2026

I. Cele oceniania

- sprawdzanie stopnia opanowania wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania;
- rozwijanie zainteresowania światem przyrody;
- kształcenie umiejętności obserwowania, opisywania i wyjaśniania zjawisk przyrodniczych;
- rozwijanie samodzielnego i krytycznego myślenia;
- kształcenie umiejętności korzystania z map, ilustracji, tabel, wykresów i innych źródeł informacji;
- wdrażanie do wykonywania prostych doświadczeń i obserwacji;
- rozwijanie umiejętności formułowania pytań, hipotez i wniosków;
- kształcenie odpowiedzialnej postawy wobec człowieka i środowiska przyrodniczego.

II. Wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie oceny szkolnej:

Ocena celująca. Uczeń:

- W pełni opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania.
- Samodzielnie poszukuje informacji dotyczących przyrody i potrafi wykorzystać je w praktyce.
- Sprawnie łączy wiadomości z różnych dziedzin nauk przyrodniczych.
- Samodzielnie formułuje problemy i pytania badawcze.
- Planuje i przeprowadza proste doświadczenia lub obserwacje oraz prawidłowo formułuje wnioski.
- Krytycznie ocenia informacje dotyczące przyrody.
- Sprawnie interpretuje mapy, schematy, tabele, wykresy, fotografie.
- Poprawnie posługuje się poznanymi pojęciami przyrodniczymi.
- Wykorzystuje wiedzę do wyjaśniania zjawisk zachodzących w najbliższym otoczeniu.
- Aktywnie uczestniczy w zajęciach terenowych, obserwacjach i doświadczeniach.
- Podejmuje dodatkowe zadania i wykazuje szczególne zainteresowanie przyrodą.

Ocena bardzo dobra. Uczeń:

- Bardzo dobrze opanował wiadomości i umiejętności przewidziane programem.
- Poprawnie posługuje się terminologią przyrodniczą.
- Samodzielnie opisuje podstawowe zjawiska i procesy zachodzące w przyrodzie.
- Przeprowadza proste obserwacje i doświadczenia zgodnie z instrukcją i zasadami bezpieczeństwa.

- Przedstawia wyniki obserwacji i formułuje prawidłowe wnioski.
- Rozpoznaje i opisuje poznane organizmy oraz elementy środowiska.
- Sprawnie korzysta z mapy oraz odczytuje informacje z tabel, wykresów, schematów i ilustracji.
- Stosuje zdobytą wiedzę w sytuacjach praktycznych.
- Pracuje samodzielnie i odpowiedzialnie.

Ocena dobra. Uczeń:

- Opanował większość wiadomości i umiejętności określonych programem.
- Zna i rozumie podstawowe pojęcia przyrodnicze.
- Opisuje poznane elementy środowiska przyrodniczego i rozpoznaje podstawowe organizmy oraz obiekty.
- Wykonuje proste obserwacje według instrukcji.
- Z pomocą nauczyciela formułuje wnioski z obserwacji i doświadczeń.
- Odczytuje podstawowe informacje z mapy, tabeli, wykresu i schematu.
- Korzysta z podręcznika i wskazanych źródeł informacji.
- Zna zasady bezpiecznego zachowania oraz podstawowe zasady ochrony środowiska.
- Potrafi pracować indywidualnie i w grupie.

Ocena dostateczna. Uczeń:

- Opanował podstawowe wiadomości i umiejętności niezbędne do dalszego kształcenia.
- Zna podstawowe pojęcia przyrodnicze.
- Potrafi wymienić najważniejsze elementy poznanych środowisk i rozpoznaje podstawowe organizmy.
- Wykonuje proste obserwacje według instrukcji.
- Z pomocą nauczyciela opisuje wyniki obserwacji i formułuje proste wnioski.
- Odczytuje podstawowe informacje z prostych map, tabel, ilustracji i schematów.
- Zna podstawowe zasady bezpieczeństwa, dbania o zdrowie i środowisko.
- Wykonuje typowe zadania przy niewielkiej pomocy nauczyciela.

Ocena dopuszczająca. Uczeń:

- Opanował wiadomości i umiejętności w zakresie umożliwiającym dalsze zdobywanie wiedzy.
- Zna niektóre podstawowe pojęcia przyrodnicze.
- Z pomocą nauczyciela rozpoznaje wybrane elementy środowiska i podstawowe cechy poznanych organizmów.
- Wykonuje proste polecenia i obserwacje przy znacznej pomocy nauczyciela.
- Z pomocą odczytuje podstawowe informacje z ilustracji, mapy lub schematu.
- Zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i podejmuje próby samodzielnego wykonywania zadań.
- Wymaga dodatkowych wyjaśnień i wskazówek.

Ocena niedostateczna. Uczeń:

- Nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności koniecznych do dalszego kształcenia.

- Nie zna podstawowych pojęć przyrodniczych i nie potrafi rozpoznać podstawowych elementów środowiska nawet przy pomocy nauczyciela.
- Nie potrafi wykonać prostych obserwacji lub doświadczeń zgodnie z instrukcją.
- Nie potrafi odczytać podstawowych informacji z prostych ilustracji, map lub schematów.
- Nie zna podstawowych zasad bezpieczeństwa.
- Nie podejmuje prób wykonania powierzonych zadań ani nie korzysta z udzielanej pomocy.
- Braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy.

Na lekcjach przyrody ocenie podlegają:

- Odpowiedzi podczas lekcji.
- Zadania w zeszycie ćwiczeń.
- Sprawdziany obejmujące powyżej 3 tematów lekcji, zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem.
- Kartkówki, obejmujące do 3 tematów lekcji, zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem.
- Karty pracy związane z przeprowadzanymi obserwacjami, doświadczeniami itp.
- Inne umiejętności, którymi uczeń wykaże się podczas lekcji, np. wykonanie szkicu, rysunku, plakatu, prezentacji.
- Udział i efekty konkursów przyrodniczych.

Każdą ocenę można poprawiać po wcześniejszym uzgodnieniu z nauczycielem.

Po omówieniu nowego tematu, można poprosić nauczyciela o dodatkowe wyjaśnienia.

III. Umiejętności praktyczne, które zdobywa uczeń podczas lekcji przyrody:

- prowadzenie celowej obserwacji;
- formułowanie prostych pytań dotyczących badanego zjawiska;
- przewidywanie możliwego wyniku obserwacji lub doświadczenia;
- wykonywanie prostych doświadczeń według instrukcji;
- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa;
- zapisywanie i porównywanie wyników obserwacji;
- formułowanie prostych wniosków;
- korzystanie z różnych źródeł informacji;
- prezentowanie wyników swojej pracy;
- współpraca podczas pracy w parach i grupach.

IV. Umiejętność pracy z mapą i informacją:

- rozpoznawanie podstawowych elementów mapy i posługiwanie się legendą;
- odczytywanie podstawowych informacji przedstawionych na mapie;
- określanie położenia wybranych obiektów i posługiwanie się kierunkami geograficznymi;

- korzystanie ze skali mapy w zakresie odpowiednim do wieku;
- odczytywanie informacji przedstawionych za pomocą symboli;
- analizowanie prostych ilustracji, fotografii, tabel, wykresów i schematów;
- porównywanie informacji przedstawionych w różnych formach;
- wyciąganie prostych wniosków na podstawie przedstawionych danych.

V. Postawy, które uczeń powinien wykazywać podczas lekcji:

- systematyczne przygotowanie do lekcji;
- zaangażowanie podczas zajęć;
- aktywny udział w obserwacjach i doświadczeniach;
- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa;
- dbałość o pomoce naukowe i sprzęt;
- umiejętność współpracy, samodzielność i odpowiedzialność;
- kultura wypowiedzi;
- dbałość o środowisko przyrodnicze;
- umiejętność dokonywania samooceny.

VI. Dostosowanie wymagań do indywidualnych potrzeb ucznia

- Wymagania edukacyjne są także dostosowane do indywidualnych możliwości psychofizycznych uczniów oraz indywidualnych zaleceń zawartych w opinii lub orzeczeniu poradni psychologiczno-pedagogicznej.
- Dostosowanie może obejmować m.in.: zmniejszenie liczby zadań przy zachowaniu ich celu, wydłużenie czasu pracy, krótkie i jednoznaczne polecenia, wykorzystywanie ilustracji i schematów, dzielenie złożonych zadań na etapy, stopniowanie trudności oraz uwzględnianie indywidualnego tempa pracy ucznia, który posiada szczegółowe zalecenia w orzeczeniu lub opinii z PPP.

Wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie oceny szkolnej z przyrody:

Ocena celująca. Uczeń:

- W pełni opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania.
- Samodzielnie poszukuje informacji dotyczących przyrody i potrafi wykorzystać je w praktyce.
- Sprawnie łączy wiadomości z różnych dziedzin nauk przyrodniczych.
- Samodzielnie formułuje problemy i pytania badawcze.
- Planuje i przeprowadza proste doświadczenia lub obserwacje oraz prawidłowo formułuje wnioski.
- Krytycznie ocenia informacje dotyczące przyrody.
- Sprawnie interpretuje mapy, schematy, tabele, wykresy, fotografie.
- Poprawnie posługuje się pojęciami przyrodniczymi.
- Wykorzystuje wiedzę do wyjaśniania zjawisk zachodzących w najbliższym otoczeniu.
- Aktywnie uczestniczy w zajęciach terenowych, obserwacjach i doświadczeniach.
- Podejmuje dodatkowe zadania i wykazuje szczególne zainteresowanie przyrodą.

Ocena bardzo dobra. Uczeń:

- Bardzo dobrze opanował wiadomości i umiejętności przewidziane programem.
- Poprawnie posługuje się terminologią przyrodniczą.
- Samodzielnie opisuje podstawowe zjawiska i procesy zachodzące w przyrodzie.
- Przeprowadza proste obserwacje i doświadczenia zgodnie z instrukcją i zasadami bezpieczeństwa.
- Przedstawia wyniki obserwacji i formułuje prawidłowe wnioski.
- Rozpoznaje i opisuje poznane organizmy oraz elementy środowiska.
- Sprawnie korzysta z mapy oraz odczytuje informacje z tabel, wykresów, schematów i ilustracji.
- Stosuje zdobytą wiedzę w sytuacjach praktycznych.
- Pracuje samodzielnie i odpowiedzialnie.

Ocena dobra. Uczeń:

- Opanował większość wiadomości i umiejętności określonych programem.
- Zna i rozumie podstawowe pojęcia przyrodnicze.
- Opisuje poznane elementy środowiska przyrodniczego i rozpoznaje podstawowe organizmy oraz obiekty.
- Wykonuje proste obserwacje według instrukcji.
- Z pomocą nauczyciela formułuje wnioski z obserwacji i doświadczeń.
- Odczytuje podstawowe informacje z mapy, tabeli, wykresu i schematu.
- Korzysta z podręcznika i wskazanych źródeł informacji.
- Zna zasady bezpiecznego zachowania oraz podstawowe zasady ochrony środowiska.
- Potrafi pracować indywidualnie i w grupie.

Ocena dostateczna. Uczeń:

- Opanował podstawowe wiadomości i umiejętności niezbędne do dalszego kształcenia.
- Zna podstawowe pojęcia przyrodnicze.
- Potrafi wymienić najważniejsze elementy poznanych środowisk i rozpoznaje podstawowe organizmy.
- Wykonuje proste obserwacje według instrukcji.
- Z pomocą nauczyciela opisuje wyniki obserwacji i formułuje proste wnioski.
- Odczytuje podstawowe informacje z prostych map, tabel, ilustracji i schematów.
- Zna podstawowe zasady bezpieczeństwa, dbania o zdrowie i środowisko.
- Wykonuje typowe zadania przy niewielkiej pomocy nauczyciela.

Ocena dopuszczająca. Uczeń:

- Opanował wiadomości i umiejętności w zakresie umożliwiającym dalsze zdobywanie wiedzy.
- Zna niektóre podstawowe pojęcia przyrodnicze.
- Z pomocą nauczyciela rozpoznaje wybrane elementy środowiska i podstawowe cechy poznanych organizmów.
- Wykonuje proste polecenia i obserwacje przy znacznej pomocy nauczyciela.
- Z pomocą odczytuje podstawowe informacje z ilustracji, mapy lub schematu.
- Zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i podejmuje próby samodzielnego wykonywania zadań.
- Wymaga dodatkowych wyjaśnień i wskazówek.

Ocena niedostateczna. Uczeń:

- Nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności koniecznych do dalszego kształcenia.
- Nie zna podstawowych pojęć przyrodniczych i nie potrafi rozpoznać podstawowych elementów środowiska nawet przy pomocy nauczyciela.
- Nie potrafi wykonać prostych obserwacji lub doświadczeń zgodnie z instrukcją.
- Nie potrafi odczytać podstawowych informacji z prostych ilustracji, map lub schematów.
- Nie zna podstawowych zasad bezpieczeństwa.
- Nie podejmuje prób wykonania powierzonych zadań ani nie korzysta z udzielanej pomocy.
- Braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy.

Na lekcjach przyrody ocenie podlegają:

- Odpowiedzi podczas lekcji.
- Zadania w zeszycie ćwiczeń.
- Sprawdziany obejmujące powyżej 3 tematów lekcji, zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem.
- Kartkówki, obejmujące do 3 tematów lekcji, zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem.
- Karty pracy związane z przeprowadzanymi obserwacjami, doświadczeniami itp.
- Inne umiejętności, którymi uczeń wykaze się podczas lekcji, np. wykonanie szkicu, rysunku, plakatu, prezentacji.
- Udział i efekty konkursów przyrodniczych.

Każdą ocenę można poprawiać po wcześniejszym uzgodnieniu z nauczycielem.

Po omówieniu nowego tematu, można poprosić nauczyciela o dodatkowe wyjaśnienia.

